

Encyklopedia Solidarności

<https://encysol.pl/es/encyklopedia/hasla-rzeczowe/13602,Kaliskie-Zaklady-Koncentratow-Spozywczych-Winiary.html>
2023-12-10, 07:15

Kaliskie Zakłady Koncentratów Spożywczych Winiary

Kaliskie Zakłady Koncentratów Spożywczych Winiary. Strajk w Kaliskich Zakładach Koncentratów Spożywczych rozpoczął się późnym wieczorem 10 IX 1980. Następnego dnia, 11 IX ukonstytuował się Zakładowy Komitet Strajkowy, na czele którego stanął Mieczysław Nowak. Poza nim w skład ZKS wchodzili: Józef Jarych, Jan Gawinecki, Henryk Piwowarczyk i Kazimierz Wolny. Strajkujący domagali się m.in. podwyżek wynagrodzeń o 800 zł, przeszeregowania najmniej zarabiających i utworzenia samorządnych związków zawodowych. W czasie strajku wprowadzono [system](#) przepustkowy, a dyrekcja KZKS Winiary zobowiązana została do przebywania w zakładzie. ZKS wydał ulotkę pt. „Dlaczego strajkujemy”. Rozpoczęły się rozmowy, w których uczestniczyli: dyr. nac. Edward Kwaśnik, wicewojewoda Jan Kolenda i wiceminister przemysłu spożywczego i skupu Stanisław Szczepański. Strajk w KZKS Winiary wspierali związani z ROPCiO i KOR Bogusław Śliwa i Antoni Pietkiewicz. Za radą tego ostatniego strajkująca załoga wydała odezwę „Do Klasy Robotniczej Kalisza”, w której nawoływała do strajku solidarnościowego w dniu 22 IX 1980. Z obawy przed atakiem MO i SB strajkujący wydali odezwę do pracowników MPK i PKS, którzy otoczyli autobusami zakład w Winiarach, uniemożliwiając interwencję siłową. O sytuacji w KZKS B. Śliwa poinformował Lecha Wałęsę i Radio Wolna Europa. 13 IX ZKS uruchomił na terenie zakładu stołówkę i kiosk. [Tymczasem](#) władze rozpuszczały plotki, że w KZKS Winiary strajkujący łajdaczą się, piją wódkę i dewastują zakład. Do tej akcji propagandowej wciągnięto nawet szkoły i kler. W tej sytuacji większość kaliskich kościołów odmówiła współpracy z KZKS Winiary. Mszę za strajkujących odprawił kaliski jezuita o. Stefan Dzierżek. Do decydujących rozmów przystąpiono 18 IX, a 21 IX podpisano porozumienie. W jego wyniku wszyscy dostali podwyżkę w wysokości 600 zł, a 1000 osób na 1800

zatrudnionych otrzymało wyższe stawki zaszeregowania. Na skutek strajku straty KZKS Winiary wyniosły około 35-40 mln zł. Nie wyprodukowano m.in. 300 ton makaronu i 150 ton koncentratów obiadowych, 80 ton oleju spożywczego i około 30 ton przetworów dla dzieci. Ponadto strajk doprowadził do obumierania złoża biologicznego niedawno uruchomionej oczyszczalni ścieków. 21 IX 1980 Prezydium ZKS przekształciło się w pierwszy w Kaliszu Komitet Założycielski NSZZ, który 22 IX otrzymał lokal z telefonem. Działacze „S” z KZKS Winiary byli aktywni w strukturach miejskich i regionalnych „S”. Przewodniczącym Tymczasowej Komisji Zakładowej został Mieczysław Nowak. KZKS Winiary były jednym z dziesięciu zakładów kaliskich, które 29 IX 1980 powołały do życia Międzyzakładowy [Komitet Założycielski NSZZ „Solidarność”](#) w Kaliszu. Na tym samym zebraniu działacz „S” z Winiar, Jan Gawinecki, został wybrany w skład Prezydium MKZ. Kiedy pod koniec roku 1980 został przewodniczącym KZ NSZZ „S” w Winiarach, zrezygnował z funkcji w MKZ.. W strukturach regionalnych dużą aktywność wykazywał inny działacz „S” z Winiar - Henryk Piwowarczyk, internowany po 13 XII 1981. Aktywność zakładowej „S” w stanie wojennym wykazywała się głównie w działalności kolportażowej. Tymczasowa Komisja Zakładowa w Kaliskich Zakładach Koncentratów Spożywczych Winiary rozpoczęła ponownie jawną działalność od otwarcia obrad okrągłego stołu - 6 II 1989. W skład TKZ weszli: Jan Gawinecki, Mieczysław Dogielski, Maria Jankowska, Józef Kusiak, Kazimierz Wolny, Jan Popiołek i Józef Mielcarek.

Grażyna Schlender

[Region Wielkopolska Południowa, Kalisz](#)

[Poprzedni](#)
[Następny](#)

[Zgłoś błąd lub potrzebę uzupełnienia](#)